

הנותן לשכוי בינה.

(1) ספר איוב פרק לח
(לו) מי נשת בטחות חכמה או מי נתן לשכוי בינה

אבן עזרא על איוב פרק לח פסוק לו
לשכוי - הוא הלב כמו עברו משכיות לבב והעניין צורות חקוקות כמו ואבן משכי' והצורו' הם המחשבות ומביני סוד הרוח יודו כן:

(3) טור אורח חיים סימן מו

אחר שהניח תפילין יסדר הברכות שתקנו על סדור העולם והנהגתו ואף ע"ג דמלישנא דגמרא משמע שצריך לומר כל אחת ואחת בשעתה דהכי גרסינן בברכות פרק הרואה כי מתער משנתיה לימא אלהי נשמה וכו' עד לפגרים מתים כי שמע קול תרנגול לימא ברוך אתה ה' אמ"ה נותן לשכוי בינה להבחין בין יום ובין לילה פי' הלב נקרא שכוי בל' המקרא דכתיב או מי נתן לשכוי בינה והלב הוא המבין ועל ידי הבינה אדם מבחין בין יום ובין לילה ומפני שהתרנגול מבין וגם בערביא קורין לתרנגול שכוי תקנו ברכה זו לאמרה בשמיעת קול התרנגול.

(37) שפת אמת ספר דברים - פרשת ראה - שנת [תרל"ג]

ראה אנכי נותן כו' היום. פי' שהבחירה ביד האדם לבחור טוב או רע. ואמר אא"ז מו"ר ז"ל שע"ז מברכין הנותן לשכוי בינה כו'. ונראה פי' היום שיש בכל יום בחירה חדשה. כי אחר שחוטא האדם מסתלקת הבחירה מהאדם כמ"ש ז"ל הרשעים ברשות לבם. ומ"מ הקב"ה מחדש בכל יום מ"ב ונותן בחירה חדשה לאדם בכל יום שיוכל להיות טוב מחדש כמ"ש לא יכשל בה ביום שובו כו'.

(19) ספר ליקוטי הלכות או"ח - הלכות ברכת השחר הלכה ג

יא) וזה בחינת ברפת הנותן לשכוי בינה להבחין בין יום ובין לילה, דהינו להבחין בין האור ובין החשך, שהוא בחינת הבחנה בין האמת ובין השקר, פי' איתא בדברי רבנו ז"ל בהשיות שאצל המעשיות, שיש שני מיני פלטין באחד דר מלך ובהשני דר עבד ושניהם דומים זה לזה לגמרי וקשה מאד להבחין ביניהם, פי' יש כמה נפשות שמתקשרין וכו' עד שנעשה מהם בית ופלטין, שם דר אמת, שהוא בחינת מלך. וכל מי שרוצה למצא אמת ומצא בבית ופלטין זה של אלו הנפשות וכו'. ויש כנגד זה שמתקשרין כמה נפשות ונעשה מהם בית ושם דירת השקר שהוא בחינת עבד וכו', עין שם. נמצא, שאמת ושקר הם בחינת מלך ועבד הנ"ל שמתמת התגברות השקר נחלה, בן המלך בן העבד עד שהתגבר השקר עד שסברו שכן העבד הוא בן המלך באמת. ועל בן המלך סברו שהוא בן העבד ח"ו, שנה השקר הוא בחינת חשך דמחשין אנפי ברייתא על - די השקר עד שטועין ומחליפין אמת בשקר ושקר באמת ומחליפין וממירין רע בטוב וטוב ברע ושמים חשך לאור ואור לחשך שמים מתוק למר ומר למתוק, כמו שכתוב (ישעיה ה'), "הוי אומרים לרע טוב ולטוב רע וכו'". שכל אלו החלופים והבלבולים נמשכין מבחינת היכלי התמורות, שהם בחינת החליפין של בן המלך שנתלה הנ"ל. שמשם נמשכין כל הבלבולים והחלופים שבעולם.

זהו בחינת ברפת הנותן לשכוי בינה וכו'. שמתבררין בפקר שעקר הברכה על ההבחנה שזוכין להבחין בין אמת והשקר, שזהו בחינת הבחנה בין אור וחשך הנ"ל, בחינת להבחין בין יום ובין לילה, דהינו מה

שְׂיִשְׂרָאֵל הַכְּשָׁרִים זֹכִינ׳ן לְהַנְצִיל מִבְּחִינַת הַטְּעוֹת וְהַשְּׁקָר שֶׁל הַחֲלוּף שֶׁל בֶּן הַמֶּלֶךְ שְׁנַחֲלַף הַגַּ'ל, שְׁמִשָּׁם כָּל הַטְּעוֹתִים וְהַבְּלוּלִים כַּגַּ'ל. וְזֶהוּ, "הַנּוֹתֵן לַשֶּׁכֶּנִי בִינְה". 'שֶׁכֶּנִי' זֶה הַלֵּב שֶׁסּוֹכָה וְכוּ', כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה, כִּי עֲקָר הַהִבְחָנָה בֵּין אֹר וְחֹשֶׁךְ, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַבְּחָנָה בֵּין אֱמֶת וְשֶׁקֶר, הוּא רַק בְּלִב לְכָל חַד כְּפּוּם מֵה דְמִשְׁעֵר בַּלְבִּי, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְבָרֵר וְלְהוֹכִיחַ הָאֱמֶת עַל יְדֵי רְאִיּוֹת בְּשׁוּם אִפְּן, כִּי הַכֹּל יְכוּלִין לְסַתֵּר מִחֲמַת נְצַחוֹן וְלְסַפֵּר כְּנֶגֶד זֶה מַעֲשֵׂיּוֹת שֶׁל שֶׁקֶר וְהוֹכָחוֹת שֶׁל שֶׁקֶר לְסַתֵּר וְלְהַעֲלִים הָאֱמֶת ח"ו, אֲבָל עֲקָר הַהִבְחָנָה הוּא בְּלִב לְכָל חַד כְּפּוּם מֵה דְמִשְׁעֵר בַּלְבִּי, הוּא יְכוּל לְהַבְחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה, בֵּין אֹר וְחֹשֶׁךְ, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַבְּחָנָה בֵּין אֱמֶת וְשֶׁקֶר, שֶׁהֵם בְּחִינַת מְלָךְ וְעֶבֶד לְהַבְחִין מִי בֶּן הַמֶּלֶךְ וּמִי בֶּן הָעֶבֶד. מִי מְסַטְרָא דָּא וּמִי מְסַטְרָא דָּא לְבָרֵר וְלְתַקֵּן בְּחִינַת הַחֲלִיפִין הַגַּ'ל, שְׁזֶהוּ כָּל עֲבוֹדָתָנוּ לְבָרֵר נְשִׁמוֹתֵינוּ וְכָל הַנְּצוּצוֹת הַתְּלוּיִים בְּנוֹ לְבָרְרָם מִבְּחִינַת הַיְכָלִי הַתְּמוּרוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַחֲלִיפִין הַגַּ'ל כַּגַּ'ל:

• הַנּוֹתֵן לִי בִינָה לְהַבְחִין בֵּין עֵיקָר לְטַפֵּל.

מה עיקר אצלך ביום?

כיצד תוכל להבחין בינו לבין מה שאינו עיקר?

• הַנּוֹתֵן לִי בִינָה לְהַבְחִין בֵּין אֱמֶת לְשֶׁקֶר.

מתי אתה יודע שאתה לא 'באמת'? כיצד תוכל להבחין בין מצבי שקר למצבי אמת? [חיצוני, פנימי, עצמי]

• הַנּוֹתֵן לִי בַחִירָה חַדְשָׁה כָּל יוֹם.